

วิเคราะห์นโยบายด้านการพัฒนากีฬาของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

ชาญกิจ คำพวง*

ธัญช ยอดดำเนิน

1. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางกีฬาระดับภูมิภาคและของโลก จัดให้มีการแข่งขันกีฬาและกีฬาคณะพลศึกษาระดับโลกที่สำคัญ ๆ ตลอดจนการประชุมเกี่ยวกับกีฬาระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเป็น “ทีมไทยแลนด์”

จากนโยบายการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการจัดการแข่งขันกีฬา และการจัดการประชุมเกี่ยวกับกีฬา จะสามารถทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ต่างๆ มากมาย ในด้านการพัฒนาการกีฬาอย่างจริงจังจากภาครัฐ โดยจะมีการทุ่มงบประมาณลงมาสู่ภาคการกีฬามากขึ้น มีการสร้างสนามกีฬา ที่ได้มาตรฐานระดับสากลเพื่อรองรับการแข่งขัน รวมถึงการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ให้มีทั่วถึงและครอบคลุม การพัฒนาระบบการสื่อสารที่มีความรวดเร็ว การคมนาคมขนส่งที่คล่องตัวและสะดวกสบาย อีกทั้งยังรวมถึงการพัฒนาทางด้านวิชาการกีฬาจากการจัดประชุมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารจัดการ การจัดการแข่งขันกีฬา การอบรมผู้ฝึกสอนหรือผู้ตัดสิน รวมถึงการจัดประชุมสัมมนาวิชาการต่างๆ ด้านกีฬา เป็นต้น ซึ่งสิ่งดังกล่าวนี้ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยและคนไทยทั้งสิ้น นายธนา ไชยประสิทธิ์ (2554) กล่าวว่า หากทำได้อย่างที่ได้แถลงไว้ก็จะทำให้วงการกีฬาของไทยเจริญก้าวหน้ากว่าที่เป็นอยู่ หากเราสามารถเป็นผู้นำกีฬาของภูมิภาคและโลกได้ประโยชน์ก็จะตกมายังประเทศและนักกีฬาทีมชาติไทย

การเป็นประเทศศูนย์กลางในการจัดการแข่งขันกีฬา และการจัดการประชุมเกี่ยวกับกีฬา เป็นที่นิยมจัดกันทั่วโลก ในแต่ละปีจะมีกิจกรรมที่จัดขึ้นหลากหลายและเป็นที่ยอดนิยมที่เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมกีฬาเหล่านี้สามารถส่งผลดีอย่างชัดเจนต่อเศรษฐกิจของประเทศเจ้าภาพ โดยการสร้างผลกำไรและผลประโยชน์ให้กับประเทศที่เป็นเจ้าภาพทั้งในแบบที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ มีงานวิจัยที่ได้ทำการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสกัดมาเป็นผลประโยชน์ของการเป็นเจ้าภาพในการจัด จัดการแข่งขันกีฬา และการจัดการประชุมเกี่ยวกับกีฬา ที่ได้โดยตรง เช่น การเพิ่มจำนวนของนักท่องเที่ยว เป็นต้น โดยสามารถนำไปใช้ในการวางแผนนโยบายการ จัดการแข่งขันกีฬา และการจัดการประชุมเกี่ยวกับกีฬาเพื่อส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของประเทศ ดังนั้นชนิดของกิจกรรมกีฬา และที่สำคัญคือช่วงระยะเวลาที่จัด เป็นตัวกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากการได้รับเป็นประเทศเจ้าภาพ อย่างไรก็ตามรัฐบาลควรเพิ่มการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว เช่น สถานภาพและสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศเจ้าภาพ สถานการณ์ภัยพิบัติในประเทศเจ้าภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ควรศึกษาผลกระทบด้านอื่นๆ ที่มีต่อชุมชนในประเทศเจ้าภาพ เช่น ด้าน

* อาจารย์ภาคพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สังคมและวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งจะเป็นแนวทางในการป้องกันหรือกำจัดจุดอ่อนเพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการเตรียมพร้อมเสนอตัวเป็นเจ้าของภาพจัดกิจกรรม รวมถึงการเตรียมพร้อมประชาคมในประเทศเจ้าภาพ (Agha, Fairley, and Gibson, 2012, p.125-139)

2. จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาให้เพียงพอ โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และจัดให้มีผู้ฝึกสอนและอาสาสมัครการกีฬาประจำศูนย์และสนามกีฬา รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนและการบริจาคเพื่อพัฒนาการกีฬาด้วยมาตรการจูงใจที่เหมาะสม เช่น มาตรการภาษี มาตรการส่งเสริมการลงทุน และมาตรการการเงิน ภายใต้อำนาจรัฐและมิตธรรมภิบาล

ในการพัฒนาการกีฬาของชาตินั้น พื้นฐานโครงสร้างด้านการกีฬาก็เป็นอีกส่วนที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าส่วนอื่นๆ ซึ่งรัฐบาลชุดนี้ก็ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬา การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนหันมาสนใจการออกกำลังกายมากขึ้น และมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย อีกทั้งการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาการกีฬา จากนโยบายข้างต้น สามารถแยกวิเคราะห์ได้ใน 2 ประเด็นหลักคือ

ประเด็นที่ 1 จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาให้เพียงพอ

ควรเป็นนโยบายที่รัฐบาลมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่ระดับต่างๆ เช่น ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชน ควรเน้นการสร้างเครือข่ายในแต่ละระดับที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงและเข้าถึงได้ง่าย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงปัจจัยเกื้อหนุนด้านกีฬา โดยอาจใช้สถาบันการศึกษา เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่างๆ ศูนย์กีฬา เป็นฐานในด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย รวมถึง จัดให้มีผู้ฝึกสอนและอาสาสมัครการกีฬาประจำศูนย์และสนามกีฬา สนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้าถึงสถานที่และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการเชื่อมโยงระหว่าง กีฬา สุขภาพ และการศึกษาเข้าด้วยกันกับภาคเอกชน การจัดหางบประมาณสนับสนุนอาจมาจาก งบประมาณของรัฐ ภาคเอกชน และเงินบริจาคจากชุมชน การเปิดโอกาสและขยายโอกาสในการหารายได้จากพื้นที่ สถานที่ และปัจจัยเกื้อหนุนที่มีตลอด 24 ชม

ประเด็นที่ 2 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนและการบริจาคเพื่อพัฒนาการกีฬา เช่น มาตรการภาษี มาตรการส่งเสริมการลงทุน และมาตรการการเงิน ภายใต้อำนาจรัฐและมิตธรรมภิบาล

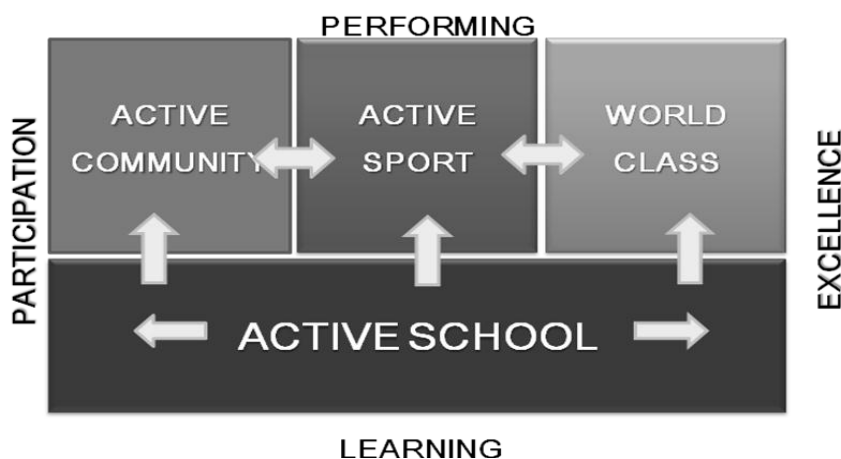
รัฐบาลควรหาวิธีการสร้างแรงจูงใจเพิ่มขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนหรือสนับสนุนด้านกีฬาให้มากที่สุด ทั้งในกีฬาประเภทบุคคล กีฬาประเภททีม และสมาคมกีฬาต่างๆ ดังนั้นรัฐบาลควรจัดลำดับความสำคัญของนโยบายพัฒนากีฬาและสิ่งแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการพัฒนา รวมถึงมีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์เป้าหมาย ผลลัพธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อกำหนดทิศทางของการให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการการลงทุนและการบริจาคเพื่อพัฒนาการกีฬา ควรมีการสร้างความเชื่อมโยงในรูปแบบของเครือข่ายระหว่างองค์กรอาสาสมัคร ภาคธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานในการพัฒนากีฬาที่ยั่งยืน

3. จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนสนับสนุนแก่เด็กและเยาวชนที่มีความสามารถและมีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้มีความสามารถสูงด้านกีฬาในระดับนานาชาติ ให้สามารถพัฒนาเป็นนักกีฬาทิมชาติที่สร้างชื่อเสียงและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนของประเทศ รวมทั้งปรับบทบาทของกองทุนพัฒนากีฬาแห่งชาติให้สนับสนุนภารกิจในการพัฒนานักกีฬาตั้งแต่ระดับเด็กและเยาวชน

การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนานักกีฬาตั้งแต่ระดับเด็กและเยาวชน โดยการเพิ่มจำนวนการเข้าร่วมกีฬาโดยจัดให้อยู่ในและนอกหลักสูตร การปรับปรุงคุณภาพของกีฬาโรงเรียน และพัฒนาการคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษทางกีฬาซึ่งอาจใช้กรอบแนวคิดตามแบบของ The English Sport Council Active Programmes เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะทางกีฬา ทำให้กีฬาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตใช้กีฬาเป็นส่วนให้บรรลุเป้าหมายและความสำเร็จตามระดับที่คาดหวังไว้ และการพัฒนาความเป็นเลิศทางกีฬาให้สู่ระดับความสำเร็จสูงสุด อย่างไรก็ตามรัฐบาลควรเน้นกลุ่มอื่นๆ ที่มีศักยภาพด้านกีฬานอกจากกลุ่มเยาวชน คือ ประชาชนทั่วไป และนักกีฬาอาชีพ

นโยบายสภากีฬาแห่งสหราชอาณาจักร The English Sport Council Active programmes

งบประมาณอาจมาจากภาครัฐและภาคเอกชน เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล ภาษีบาป งบประมาณท้องถิ่น มูลนิธิต่างๆ เป็นต้น

4. พัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ด้วยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง เพื่อพัฒนานักกีฬาที่มีศักยภาพไปสู่กีฬาอาชีพ พร้อมไปกับการพัฒนาผู้ฝึกสอนและ

ผู้ตัดสินให้ได้มาตรฐานสากลปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์กรกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ผู้พิการเข้าถึงการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในทุก ระดับเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถในนามทีมชาติไทยในการแข่งขันกีฬาและมหกรรมกีฬาต่าง ๆ

ประเด็นที่ 1 พัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ด้วยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง เพื่อพัฒนานักกีฬาที่มีศักยภาพไปสู่กีฬาอาชีพ

รัฐบาลควรจัดหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถรองรับการพัฒนาอย่างทั่วถึง โดยอาจให้มีหน่วยงานในระดับภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ได้มาตรฐานสากล มีการสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาให้เพียงพอ สนับสนุนหรือจัดสรรแหล่งทุนในการทำวิจัยและสร้างสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม เพื่อพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพไปสู่กีฬาอาชีพในระดับชาติและนานาชาติ ทั้งนี้ควรให้มีการพัฒนานักกีฬาคณพิการเพื่อความเป็นเลิศ ด้วยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินให้ได้มาตรฐานสากล

มอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับชาติ เช่น การกีฬาแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาต่าง ๆ ในการวางยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และผลลัพธ์ ในระยะสั้นและระยะยาว ในการพัฒนาศักยภาพผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินให้ได้มาตรฐานสากล เช่น การฝึกอบรมทั้งในและต่างประเทศ การเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ประเด็นที่ 3 ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์กรกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ

ควรมีแนวทางในการสร้างดัชนีชี้วัดเชิงปริมาณ (quantitative Key Performance indicator หรือ KPIs) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการองค์กรกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ การเน้นผลลัพธ์ ผลผลิต จุดแข็ง จุดอ่อน ของบริหารจะสะท้อนถึงความสำเร็จในการบริหารจัดการกิจกรรมกีฬา รวมถึงการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ ให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโครงการ การวางแผนพัฒนาในอนาคต การกำหนดบทบาทขององค์กรกีฬาทั้งแบบแสวงหาผลกำไรและไม่แสวงหาผลกำไร เช่น ด้านการเป็นองค์กรที่เชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของชุมชน, สร้างเครือข่าย, สร้างความเชื่อถือ, เป็นผู้นำ, สนับสนุนการรับผิดชอบต่อสังคม, เป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพ, สร้างนวัตกรรม และเป็นนักวางแผนระยะยาว โดยอาจไม่เน้นการเป็นแหล่งให้ทุนทางการเงิน

ประเด็นที่ 4 สนับสนุนให้ผู้พิการเข้าถึงการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในทุกระดับเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถในนามทีมชาติไทยในการแข่งขันกีฬาและมหกรรมกีฬาต่าง ๆ

ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการแข่งขันกีฬาคณพิการภายในประเทศให้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาจัดการแข่งขันกีฬาคณพิการน้อยมาก ทำให้กีฬาคณพิการไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การจัดหาปัจจัยเกื้อหนุน วัสดุอุปกรณ์ ให้เอื้อต่อการฝึกซ้อมและการแข่งขัน การจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบกับกีฬาคณพิการโดยเฉพาะในการวางนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ ผลผลิต ผลลัพธ์

และการประเมินคุณภาพ เพื่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ภาครัฐและเอกชนควรมีความร่วมมือในการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม การสร้างเครือข่ายกีฬาคนพิการระดับชาติและนานาชาติ

บรรณานุกรม

ข่าวสดรายวัน (24 สิงหาคม พ.ศ. 2554): 13.

คำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี, สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา 1 (สิงหาคม 2554): 21.

Agha, N., Fairley S., & Gibson, H.(2012). *Considering legacy as a multi-dimensional construct: The legacy of the Olympic Games*. Sport Management Review 15 (1): 125-139.

National Planning Policy Framework 2011 in UK : Creating sporting opportunities in every community [Online]. 2011. Available from: www.sportengland.org [2011, March 8]